

Prezydent
Miasta Białegostoku

Białystok, 17 września 2018 r.

Pan
Mariusz Krzysztof Gromko
Przewodniczący
Rady Miasta Białystok

Wnoszę o włączenie do porządku obrad sesji Rady Miasta Białystok planowanej na 24 września 2018 projektu stanowiska Rady Miasta Białystok w sprawie ogłoszenia roku 2019 rokiem Ryszarda Kaczorowskiego oraz Seweryna Nowakowskiego.

PREZYDENT MIASTA
dr hab. Tadeusz Truskolaski

Załącznik:
projekt stanowiska Rady Miasta Białystok w sprawie ogłoszenia roku 2019 rokiem Ryszarda Kaczorowskiego oraz Seweryna Nowakowskiego.

**STANOWISKO
RADY MIASTA BIAŁYSTOK**

z dnia 24 września 2018 roku

W 2019 roku przypada 100. rocznica urodzin Ryszarda Kaczorowskiego, ostatniego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie, honorowego obywatela Białegostoku.

Prezydent Ryszard Kaczorowski urodził się 26 listopada 1919 roku w Białymstoku. Wychowywał się w domu przy ulicy Mazowieckiej 7. Od najmłodszych lat był harcerzem. Po zajęciu Białegostoku przez Armię Czerwoną tworzył Szare Szeregi jako komendant okręgu białostockiego. W 1940 roku został aresztowany przez NKWD i skazany na karę śmierci, którą ostatecznie zamieniono na karę 10 lat łagrów. W 1941 roku został wywieziony na Kołymę. Zwolniono go w wyniku amnestii. Wstąpił wówczas w szeregi Armii Polskiej pod dowództwem Generała Andersa, z którą przeszedł cały szlak bojowy, walcząc m.in. pod Monte Cassino.

Po wojnie pozostał na emigracji w Wielkiej Brytanii. W 1986 roku powołano go do rządu RP na uchodźstwie i powierzono funkcję ministra do spraw krajowych. Stanowisko Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie objął 19 lipca 1989 roku. 22 grudnia 1990 roku podczas uroczystości na Zamku Królewskim w Warszawie przekazał insygnia władzy państwowej pierwszemu wybranemu w wolnych wyborach Prezydentowi Lechowi Wałęsie. W ciągu ostatnich 20 lat chętnie wracał do rodzinnego Białegostoku, był tu również w swoje 90 urodziny. Pomimo, iż większość życia spędził w Londynie, nigdy nie przyjął brytyjskiego obywatelstwa.

Zginął 10 kwietnia 2010 roku w Smoleńsku, w katastrofie rządowego samolotu wraz z 95 innymi pasażerami udającymi się na obchody 70 rocznicy zbrodni katyńskiej.

W 2019 roku przypada także 125. rocznica urodzin Seweryna Nowakowskiego oraz 85. rocznica objęcia przez niego urzędu Prezydenta Miasta Białegostoku.

Seweryn Nowakowski urodził się 8 stycznia 1894 roku w Piotrkowie Trybunalskim. W 1931 roku został desygnowany przez premiera na stanowisko komisarza rządowego w Białymstoku. Stanowisko to sprawował do 1934 roku, kiedy to został Tymczasowym Prezydentem Miasta Białegostoku a po wygraniu wyborów w 1935 r. Prezydentem Miasta Białegostoku.

Seweryn Nowakowski aktywnie pracował na rzecz miasta. Rozpoczął zakrojony na wielką skalę program porządkowania miasta m.in. budowę kanalizacji, elektryfikację i oświetlenie miasta, brukowanie ulic, regulację rzeki Białej. Uzdrowił finanse miejskie przywracając równowagę budżetową. Rozpoczął przebudowę wiaduktu kolejowego łączącego centrum z dzielnicą Antoniuk. Zakończył budowę Szpitala Miejskiego. Powołał Straż Obywatelską, która pomagała utrzymywać porządek w mieście. Dbał o rozwój miasta, wybudował dwie hale targowe. Zbudował i zagospodarował miejski wodny ośrodek rekreacyjny w Dojlidach, założył Park Miejski im. Księcia Józefa Poniatowskiego oraz zakończył kosztowną i trwającą wiele lat budowę Domu Ludowego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego (obecnie Teatr Dramatyczny). Prezydent Seweryn Nowakowski był członkiem, a następnie sekretarzem Związku Miast Polskich z siedzibą w Warszawie. Dzięki tej funkcji uzyskiwał dotacje dla rozwoju Białegostoku.

W 1939 roku został aresztowany przez NKWD i osadzony w więzieniu w Białymstoku, następnie wywieziony do ZSRR, gdzie zaginął bez wieści. W 2019 roku minie 80 lat od jego aresztowania.

W uznaniu dla tych znamienitych postaci, zasłużonych dla Białegostoku:
Ryszarda Kaczorowskiego - ostatniego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie oraz Seweryna Nowakowskiego - Prezydenta Miasta Białegostoku w latach 1934 – 1939 r. budowniczego nowoczesnego Białegostoku

Rada Miasta Białystok ogłasza rok dwa tysiące dziewiętnasty
**ROKIEM RYSZARDA KACZOROWSKIEGO ORAZ SEWERYNA
NOWAKOWSKIEGO**

PRZEWODNICZĄCY RADY

Mariusz Krzysztof Gromko

